

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра німецької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Німецький комунікативний стиль

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Німецький комунікативний стиль». – Одеса: ОНУ, 2022 р. – 15 с.

Розробник: Наталя ГОЛУБЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької філології
 Протокол № 1 від. “24” серпня 2022р.
 Завідувач кафедри Наталя Голубенко (Наталя ГОЛУБЕНКО)
 (підпись)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

Наталя Голубенко (Наталя ГОЛУБЕНКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. “26” серпня 2022р.

Голова НМК Тетяна ТЕЛЕЦЬКА (Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)
 (підпись)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № ____ від. “____” 20 ____ р.
 Завідувач кафедри _____ (_____
 (підпись) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № ____ від. “____” 20 ____ р.
 Завідувач кафедри _____ (_____
 (підпись) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 2/2	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	<i>Вибіркова</i>	
<i>Рік підготовки:</i>			
		1-й	1-й
<i>Семестр</i>			
		2-й	2-й
<i>Лекції</i>			
		16 год.	6 год.
<i>Практичні, семінарські</i>			
		14 год.	2 год.
<i>Лабораторні</i>			
<i>Самостійна робота</i>			
		60 год.	82 год.
<i>Форма підсумкового контролю:</i>			
			залік

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Німецький комунікативний стиль» є формування та удосконалення мовленнєвої компетентності студентів, а саме підвищення якості практичних навичок та умінь.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Німецький комунікативний стиль» є такі: розвивати всі складові комунікативної компетенції, вдосконалювати прагматичну компетенцію у всіх видах мовленнєвої діяльності, розвивати та вдосконалювати професійну комунікативну компетенцію на основі базових знань та вмінь, а також усвідомлювати та аналізувати власний навчальний та професійний досвід, вдосконалювати соціокультурні компетенції студентів шляхом всебічної підтримки готовності студентів вивчати, використовувати німецьку мову, різноманітні аспекти соціального та культурного життя німецькомовних країн, вдосконалювати лінгвістичну компетенцію через міждисциплінарні зв'язки із філологічними та перекладознавчими дисциплінами, що вивчаються протягом першого року навчання.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

в) спеціальних (СК):

СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПР 05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні правила функціонування лексичної та граматичної підсистеми німецької мови; стилістичні особливості німецької мови; комунікативно-логічну структуру висловлювань та засобів її відтворення німецькою мовою;

вміти: вичерпно висловлюватися щодо складних тем та ситуацій; будувати висловлювання граматично коректно та застосовувати різноманітні структурні та інтонаційні моделі; використовувати широкий спектр мовленнєвих засобів, в тому числі ідом, слів та виразів, характерних для розмовної мови; висловлювати свої думки спонтанно та вільно, не відчуваючи часто очевидну потребу добору слів; обирати адекватні ситуації та стиль слова, вирази, застосовувати різні синтаксичні засоби.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину.

Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.

Тема 1. Поняття комунікативного стилю як навчальної дисципліни. Комуникативна майстерність людини. Стиль комунікативної поведінки. Основні напрямки та дослідження комунікативного стилю.

Тема 2. Сутність верbalної та невербальної комунікації. Основні функції вербального та невербального спілкування. Лексична конотація в культурі Німеччини. Безеквівалентна лексика та фонові знання.

Тема 3. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів. Класифікація комунікативних бар'єрів. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання німецької мови та культури. Паралінгвальні засоби німецької комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації.

Змістовий модуль 2. Типологічні характеристики німецької культури.

Тема 4. Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Порівняльна характеристика німецькомовних культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур.

Тема 5. Особливості комунікативної поведінки представників німецькомовних культур. Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур.

Тема 6. Стандарти ділової комунікативної поведінки. Особливості прояву національної специфіки поведінки німецької спільноти у діловому спілкуванні. Особливості професійної комунікації в німецькомовній лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин

	Усьо- го	Очна форма				Заочна форма				
		у тому числі				у тому числі				
		л	п/с	лаб	ср	л	п/с	лаб	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину.										
Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.										
Тема 1. Поняття комунікативного стилю як навчальної дисципліни. Комуникативна майстерність людини. Стиль комунікативної поведінки. Основні напрямки та дослідження комунікативного стилю.	14	2	2		10	12	2		10	
Тема 2. Сутність вербальної та невербальної комунікації. Основні функції верbalного та невербального спілкування. Лексична конотація в культурі Німеччини. Безеквіалентна лексика та фонові знання.	14	2	2		10	10			10	
Тема 3. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання німецької мови	16	4	2		10	20			20	

та культури. Класифікація комунікативних бар'єрів. Паралінгвальний засоби німецької комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації.									
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6		30	42	2		40
Змістовий модуль 2. Типологічні характеристики німецької культури.									
Тема 4. Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Порівняльна характеристика німецькомовних культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур.	16	2	4		10	13	2	1	10
Тема 5. Особливості комунікативної поведінки представників німецькомовних культур. Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми	16	4	2		10	15	2	1	12

комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур.									
Тема 6. Стандарти ділової комунікативної поведінки. Особливості прояву національної специфіки поведінки німецької спільноти у діловому спілкуванні. Особливості професійної комунікації в німецькомовній лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації.	14	2	2	10	20				20
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8	30	48	4	2		42
Усього годин	90	16	14	60	90	6	2		82

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять для денної форми

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.		
1	Поняття комунікативного стилю як навчальної дисципліни. Комунікативна майстерність людини. Стиль комунікативної поведінки. Тест на розуміння понять «комунікативний стиль», «egoцентрізм», «децентрація», «емпатія», виділення типів комунікативних стилів, визначення рівнів, що відповідають певній стратегії міжособистісної взаємодії (тема 1).	2
2	Сутність верbalної та невербальної комунікації. Основні функції вербального та невербального спілкування. Лексична конотація в культурі Німеччини. Презентація вербальних та невербальних засобів спілкування. Визначення міжособистісного простору. Тест на розуміння понять «лексична конотація» та «прагматика». Дослідження лексики, що найбільш чутлива до сприйняття додаткових смыслових та оцінних нашарувань (тема 2).	2
3	Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання німецької мови та культури. Класифікація комунікативних бар'єрів. Презентація паралінгвальних засобів комунікації. Визначення різниці між макробар'єром та мікробар'єром. Тест по темі подолання комунікативних бар'єрів (тема 3).	2
Разом за змістовим модулем 1		6
Змістовий модуль 2. Типологічні характеристики німецької культури.		
4	Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Презентація важливості діалогу культур, виділення рівнів діалогу культур. Аналіз трьох форм діалогу культур (тема 4).	4
5	Особливості комунікативної поведінки представників німецькомовних культур. Презентація етикету представників німецькомовних культур, аналіз зв'язку між мовою та культурою. Тест по темі комунікативного статусу особистості (тема 5).	2
6	Стандарти ділової комунікативної поведінки. Особливості прояву національної специфіки поведінки німецької спільноти у діловому спілкуванні. Презентація причинно-наслідкових зв'язків ділової комунікативної поведінки (тема 6).	2
Разом за змістовим модулем 2		8
Усього годин		14

Теми практичних занять для заочної форми

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 2. Типологічні характеристики німецької культури.		
1	Діалог культур та параметри їх опису. Основні рівні діалогу культур. Презентація важливості діалогу культур, виділення рівнів діалогу культур (тема 4).	1
2	Особливості комунікативної поведінки представників німецькомовних культур. Тест по темі комунікативного статусу особистості (тема 5).	1
	Разом за змістовим модулем 2	2
	Усього годин	2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину. Вербалне та невербалне вираження національних особливостей.		
1.	Дати письмову відповідь на питання: Які, на Вашу думку, головні напрямки та дослідження комунікативного стилю? Свою думку обґрунтуйте прикладами. Есе (тема 1)	10
2.	Безеквівалентна лексика та фонові знання. Реферат (тема 2)	10
3.	Паралінгвальний засоби німецької комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації. Конспект (тема 3)	10
	Разом за змістовим модулем 1	30
Змістовий модуль 2. Типологічні характеристики німецької культури.		
4.	Порівняльна характеристика німецькомовних культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур. Доповідь (тема 4)	10
5.	Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур. Конспект (тема 5)	10
6.	Особливості професійної комунікації в німецькомовній лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації.	10

	Конспект (тема 6)	
	Разом за змістовим модулем 2	30
	Усього годин	60

Самостійна робота для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теорія комунікативного стилю в системі наук про людину. Вербальне та невербальне вираження національних особливостей.		
1.	Дати письмову відповідь на питання: Які, на Вашу думку, головні напрямки та дослідження комунікативного стилю? Свою думку обґрунтуйте прикладами. Есе (тема 1)	10
2.	Безеквівалентна лексика та фонові знання. Реферат (тема 2)	10
3.	Паралінгвальні засоби німецької комунікації. Роль паралінгвальних засобів у процесі комунікації. Конспект (тема 3)	20
	Разом за змістовим модулем 1	40
Змістовий модуль 2. Типологічні характеристики німецької культури.		
4.	Порівняльна характеристика німецькомовних культур. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур. Конспект (тема 4)	10
5.	Характеристика вмінь правильно інтерпретувати комунікативну поведінку представника інсоціуму та готовність учасників спілкування до прийняття іншої форми комунікативної поведінки, розуміння її відмінностей та варіювання від культури до культури. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур. Доповідь (тема 5)	12
6.	Особливості професійної комунікації в німецькомовній лінгвокультурі. Втрати інформації у процесі комунікації. Конспект (тема 6)	20
	Разом за змістовим модулем 2	42
	Усього годин	82

9. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда; підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей;

наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, презентація результатів власних досліджень;

практичні: творчі (усні та письмові) вправи, підготовка презентацій, комунікативні вправи.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: оцінювання доповідей, оцінювання есе, усне опитування та

бланкове тестування на практичних заняттях. Наприкінці семестру проводиться підсумковий контроль (залик).

Критерії та шкала оцінювання

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання зожної теми поточного контролю.
85–89	B	зараховано	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання зожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C	зараховано	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окрім завдання зожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D	зараховано	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю зожної теми.
60–69	E	зараховано	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання зожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань зожної теми, поточного контролю.

0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.
------	----------	--	---

11. Питання для поточного контролю

1. Поняття комунікативно-го стилю як навчальної дисципліни.
2. Основні напрямки та дослідження комунікативного стилю.
3. Сутність вербальної та невербальної комунікації.
4. Лексична конотація в культурі Німеччини.
5. Безеквівалентна лексика та фонові знання.
6. Причини виникнення та шляхи попередження комунікативних бар'єрів.
7. Паралінгвальні засоби німецької комунікації.
8. Діалог культур та параметри їх опису.
9. Порівняльна характеристика німецькомовних культур..
10. Особливості комунікативної поведінки представників німецькомовних культур.
11. Поняття висококонтекстних та низькоконтекстних культур.
12. Стандарти ділової комунікативної поведінки.
13. Особливості професійної комунікації в німецькомовній лінгвокультурі.
14. Вплив культури на комунікативну поведінку.
15. Культурні універсалії та культурна специфіка.
16. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації.
17. Культурний шок, його етапи, симптоми, чинники.
18. Діалог культур та параметри їх опису.
19. Параметри опису культур німецькомовних країн.
20. Тренінги з німецької ділової комунікації.
21. Веб-квести для розвитку позитивної взаємодії.
22. Міжкультурна комунікація з представниками різних лінгвокультур.
23. Визначення понять «лексична конотація» та «прагматика».
24. Характеристика понять «егоцентрізм», «децентралізація», «емпатія».
25. Комунікативні стратегії поведінки німців.
26. Компроміс як стратегія спілкування й тип поведінки людини.
27. Активне слухання є одним із шляхів подолання комунікативних бар'єрів.
28. Важливість мовленневого аспекту зняття комунікативних бар'єрів на конкретних прикладах.
29. Принцип ввічливості (етикетності) як необхідна передумова для комунікативного співробітництва.
30. Подолання конфліктів серед максим увічливості на конкретних прикладах.
31. Модель поведінки партнерів по комунікації: поєднання німецької мови та культури.
32. Основні рівні діалогу культур.
33. Визначення та використання різних стратегій для контакту з представниками інших культур.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Студент отримує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 та більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче покращити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль						Загальна оценка
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	
85-89	B		
75-84	C	добре	зараховано
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	F X	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

- Голубенко Н. Ю. Робоча програма дисципліни «Німецький комунікативний стиль».

2. Голубенко Н. Ю. Силабус дисципліни «Німецький комунікативний стиль».

14. Рекомендована література

Основна

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 160 с.
2. Комунікативно-прагматичні аспекти мовлення : конспект лекцій для студентів факультету лінгвістики напряму підготовки 6.020303 «Філологія» / уклад. О.В. Дзикович. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 85 с.
3. Підгородецька І. Ю. Міжкультурна комунікація: невербальний аспект / Virtus: Scientific Journal / Editorin-Chif M.A.Zhurba. 2017. № 14. С. 162-165.
4. Слободянюк А. В., Андрушенко Н. О. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять . Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
5. Степаненко О.К. Мовленнєва компетенція професійно - орієнтованої особистості: посібник. Дніпропетровськ: Акцент ГП, 2016. 72 с.
6. Щербина В. Проблема міжкультурної комунікації в сучасному гуманітарному знанні / Культурологічна думка. 2014. №7. С. 173-178.
7. Winkler E. Linguistische Analyse kommunikativer Strategien zur Erzeugung von Intimität in Interviewgesprächen des Österreichischen Rundfunks / Eva Winkler. Frankfurt am Main, 2011. S. 243.
8. Zastrovska, S. O. “Terminolohichna Polifonia u Doslidzenniakh z Kommunikatyvnoi Linhvistyky”. Aktualni Problemy Inozemnoi Filolozhii : Linhvistyka ta Literaturoznavstv. S. 105–111.

Додаткова

1. Михайлова I.B. Typisch Deutschland. Landeskundliche Materialien (Типова Німеччина. Країнознавчі матеріали): Навчально-методичний посібник до курсу «Країнознавство (німецька мова)» для студентів спеціальності 6.020303 «Мова і література» (німецька). Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 185 с.
2. Форманова С.В. Конфліктний дискурс у комунікативно-прагматичному просторі / Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія філологічна. Вип. 52. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2011. С. 220-225.
3. Franz Specht. Zwischendurch mal... Landeskunde. Deutsch als Fremdsprache. München: Hueber Verlag. 2012. S. 102.

15. Електронні інформаційні ресурси

DUDEN online-wörterbuch

URL: <https://www.duden.de/>

Наукова бібліотека ОНУ:

загальний електронний каталог НБ ОНУ:

URL:<http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>

Das Netzwerk der Bildungsexperten

URL:<https://www.bildungsexperten.net/wissen/das-schulsystem-in-deutschland-funktionen-und-aufgaben/>